

prima instanță: O. Țurcan
instanța de apel: A. Panov, M. Anton, I. Cotruță

dosarul nr. 2ra-1478/17

Î N C H E I E R E

26 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Babără Anastasia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Babără Anastasia și Babără Valerii împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru” cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Babără Anastasia și menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani, municipiul Chișinău din 15 iulie 2016 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 26 august 2015 Babără Valerii și Babără Anastasia au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Cadastru” cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au menționat că la 08 august 2008 au depus la OCT Telenești o cerere cu privire la formarea bunului imobil.

Respectiv, indică că la 12 august 2008 a fost înregistrat bunul imobil cu nr. cadastral 8901220190 format prin separare din bunul imobil înregistrat cu nr. cadastral 8901220166.

Sușține că ulterior, bunul imobil format cu nr. cadastral 8901220190 a fost vândut, însă la data de 10 august 2011 nefiind de acord cu contractul de vânzare-cumpărare, reclamanții au depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Telenești privind declararea nulității în parte a contractului de vânzare-cumpărare nr. 2037 prin care a fost vândut bunul imobilul cu nr. cadastral 8901220190.

Menționează că în urma examinării dosarului cadastral, în instanța de judecată reclamanții au stabilit faptul că planul bunului imobil cu nr. cadastral 8901220190 este cu totul altul decât cel care l-au dorit să fie, și a fost desprins din bunul imobil inițial înregistrat o altă parte cu o altă configurație.

Astfel relatează despre faptul că registratorul din cadrul OCT Telenești, în procesul de formare a bunului imobil indicat a încălcat prevederile legale și anume art. art.14, 16, 19, 21 a Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28 octombrie 2004, cauzându-le un prejudiciu material în mărime de 6 000 euro.

În motivarea solicitării de încasare a prejudiciului material în mărime de 6 000 euro afirmă că acesta este însăși prețul cu care au vândut lotul de teren, fără a include prețul pentru partea de drum - grădina, pe care nu au dorit să o vândă, dar pe care OCT a atribuit-o la bunul nou format fără coordonarea lor ca proprietari ai terenului.

Insistă că în urma acțiunilor ilegale ale registratorului OCT Telenești le-au fost cauzate suferințe morale, deoarece lotul de pământ era grădina de lângă casă din care se hrănea întreaga familie, mai mult ca atât că în urma situației create au apărut și neînțelegeri între vecini.

Totodată consideră că prejudiciul moral se confirmă și prin faptul că din momentul în care au văzut planul lotului întocmit de OCT Telenești și conștientizând că au rămas fără grădină, frământările și durerea sufletească nu au mai încetat.

Solicită încasarea de la pârât a prejudiciului material în sumă de 6 000 euro și a prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, municipiul Chișinău din 15 iulie 2016 acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de Babără Anastasia și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani, municipiul Chișinău din 15 iulie 2016.

Instanța de apel a reținut că din dispozițiile art. 1398 alin.(1) Cod civil reiese că răspunderea delictuală a persoanei survine la întrunirea cumulativă a tuturor elementelor acesteia, și anume: fapta ilicită, consecințele prejudiciabile, și legătura de cauzalitate între acestea.

Prin urmare, în interpretarea corectă a acestor prevederi legale instanța de apel a constatat că elementele determinante cu privire la cauzele și împrejurările producerii faptei prejudiciabile pentru încasarea pagubelor cauzate, pot fi dovedite de partea interesată prin orice mijloc legal de probă, administrate în cadrul dosarului în conformitate cu prevederile art.117 și 118 CPC.

În consecință, instanța de apel a considerat neîntemeiată pretenția reclamanților privind încasarea prejudiciului material, cumulul de probe anexate la dosar nedovedind incontestabil întrunirea tuturor elementelor esențiale și suficiente pentru angajarea răspunderii civile delictuale a pârâtului și anume: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu. Or, prejudicierea reclamanților de către registratorul OCT Telenești nu a fost demonstrată și stabilită printr-un act emis de organele competente.

Instanța de apel a respins argumentele reclamanților, precum că în rezultatul acțiunilor OCT Telenești s-au admis încălcări la formarea bunului imobil și s-a cauzat prejudiciu material familiei Babără, întrucât prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 decembrie 2013, definitivă și irevocabilă nu s-au constatat circumstanțele invocate de reclamanți.

Raportând aceste concluzii la circumstanțele speței, instanța de apel a conchis că nu a fost stabilită vinovăția OCT Telenești, probe contrare nefiind prezentate de către reclamanti, contrar obligației pozitive de probațiune, instituită în sarcina acestora de art. 118 alin.(1) CPC și astfel nu există temeiuri de admitere a acțiunii.

La data de 24 mai 2017 Babără Anastasia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 19 alin. (3) a Legii cu privire la formarea bunurilor imobile, potrivit cărora contractul sau decizia de formare a bunului imobil se întocmește de către proprietarii bunurilor imobile după elaborarea planului bunului imobil, care devine parte componentă a contractului sau deciziei.

Astfel, menționează că obligația inginerului cadastral era de a coordona cu proprietarul planul cadastral (geometric) al bunului imobil format anterior luării deciziei, urma să se convingă că planul întocmit este așa cum a dorit proprietarul și doar ulterior să îl prezinte spre semnare beneficiarului și să-l anexeze la decizia de formare a bunului imobil.

Consideră că inginerul cadastral a ignorat prevederile art. 14 a Legii cu privire la formarea bunurilor imobile și l-a indus în eroare pe beneficiar.

Afirmă că instanțele de judecată nu au dat nici o apreciere legală temeiului în baza căreia a fost formulată cererea de chemare în judecată și au interpretat greșit legea.

Respectiv, relevă că instanțele eronat au aplicat art. 8 Cod civil care stabilește că drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii și OCT Telenești avea obligația în cazul formării bunului imobil solicitat să respecte întocmai Legea cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28 octombrie 2004.

Insistă că instanțele de judecată neîntemeiat au apreciat că nu a fost cauzat prejudiciu prin faptul că OCT Telenești a format terenul cu o altă configurație, făcând cale de acces fără acordul proprietarilor.

Reiterează că în hotărârile sale, ambele instanțe au evitat aprecierea temeiului de încasare a prejudiciului material și moral solicitat, eronat interpretând că nu sunt întrunite cumulativ toate elementele pentru survenirea răspunderii delictuale civile.

În acest context rezumă că fapta ilicită constă în încălcarea de către OCT Telenești a art. 14, 19 și 21 a Legii cu privire la formarea bunurilor imobile, vinovăția se manifestă în încălcarea intenționată de către registrator a prevederilor legale și consecința prejudiciabilă constă în înstrăinarea a unei părți mai mari a terenului și cu o altă configurație, iar legătura de cauzalitate dintre acestea este că a fost vândut imobilul conform proiectului făcut de OCT.

Invocă că instanța de apel și instanța de fond greșit au examinat speța și incorect au concluzionat că nu există temeiuri pentru răspunderea civilă delictuală a personalului OCT Telenești, în legătură cu încălcarea obligațiilor de serviciu la întocmirea documentelor cadastrale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că decizia instanței de apel din 23 februarie 2017, a fost expediată în adresa recurenteii la data de 10 martie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 2983(f. d. 186), iar recurenta afirmă că recepționat-o la data de 03 aprilie 2017.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 24 mai 2017 în termen.

La data de 27 iunie 2017, în adresa intimatului ÎS „Cadastru” a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Babără Anastasia este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Babără Anastasia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Babără Anastasia, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Babără Anastasia, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Babără Anastasia, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva